

Przedmowa

Celem komentarza jest przybliżenie treści ustawy z 5.7.2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1629). Ustawa obowiązuje od 25.11.2018 r. Jest to zupełnie nowa instytucja w polskim prawie spadkowym, o ogromnej wadze praktycznej oraz o wielu implikacjach doktrynalnych. Śmierć przedsiębiorcy w dotychczasowym stanie prawnym powodowała szereg komplikacji, dotyczących w szczególności sfery następstwa cywilnoprawnego oraz podatkowego. Dotychczas brak było regulacji pozwalających na płynne przejście prowadzonej działalności gospodarczej przez spadkobierców. Ustawa ta jest odpowiedzią na wiele praktycznych problemów związanych ze śmiercią przedsiębiorcy oraz z losami jego przedsiębiorstwa.

Materia ustawowa jest niezmiernie istotna. Dotyczy ona przedsiębiorców indywidualnych, którzy stanowią o sile polskiej gospodarki. O znaczeniu sukcesji, szczególnie w przypadku firm rodzinnych, nie trzeba nikogo przekonywać. Regulacja spotyka się raczej z pozytywnym odzewem ze strony teorii i praktyki. Ma jednak swoje wady. Zarząd sukcesyjny jest to stan tymczasowy. Natomiast w polskim prawie nadal brakuje rozwiązań bardziej trwałych, zabezpieczających masę spadkową w postaci przedsiębiorstwa przed sporami spadkobierców. Potrzebne są z pewnością dalsze rozwiązania zwiększające swobodę testowania i umożliwiające przedsiębiorcy, również w przypadku innych mas majątkowych niż przedsiębiorstwo (akcje, udziały w spółkach), przeprowadzenie sukcesji. Celem tego procesu powinno być z jednej strony zabezpieczenie majątku przed sporami między spadkobiercami, z drugiej strony zaś zapewnienie realizacji woli spadkodawcy, którą często jest zachowanie dzieła jego życia w stanie niepodzielonym i zapewnienie jego dalszego niezakłóconego rozwoju. Jednak komentowana ustawa jest krokiem w dobrym kierunku.

W komentarzu rozważania teoretyczno-prawne ograniczone zostały do minimum. Z pewnością są one konieczne, jednak celem niniejszego opracowania jest szybka reakcja na zmiany w prawie i próba odniesienia się do treści ustawowych za pomocą istniejących literatury oraz refleksji własnych autora.

Niniejszy komentarz adresowany jest do przedsiębiorców, wspólników spółek cywilnych, i osób, które zajmują się na różnych polach obsługą prawną przedsiębiorców. Tak więc adresatami publikacji są notariusze, radcowie prawni i adwokaci, sędziowie, komornicy, urzędnicy skarbowi, urzędnicy administracji publicznej i samorządowej.

dr hab. Jerzy Bieluk